

— 3es Jornades dels —
MAQUIS
A LA TINENÇA DE BENIFASSÀ

LA POBLA DE BENIFASSÀ,
23 i 24 D'ABRIL DE 2022

Ajuntament de la Poble de Benifassà i Associació
de Veïns i Propietaris de la Poble de Benifassà
Sala multiús - 12599 La Poble de Benifassà.
Inscripció gratuïta (aforament limitat) a:
<https://bit.ly/3lOnNdo>
Informació a telf: 608458975 - 620877239 - 629938108

TOTS
A UNA
VEU

TOTS
A UNA
VEU

IMPORTANT: Durant les Jornades deurán de ser tingudes en compte les normes de prevenció de la Covid-19 demandades des de la Conselleria de Sanitat Universal de la Generalitat Valenciana
(mascareta + gel + distància social + aforament)

IN MEMORIAM

FLORENCIO PLA MESEGUER

(Vallibona, 1917- Olocau, 2004)

La Tinença de Benifassà, entre els anys 1946 i 1952, va ser un dels escenaris on actuaven els grups popularment coneguts com a “maquis”. Eren els integrants de l’anomenada Agrupació Guerrillera de Llevant i Aragó -AGLA-, una agrupació armada impulsada pel Partit Comunista d’Espanya que pretengué enderrocar la dictadura de Franco. Dividida en quatre sectors (o unitats militars), la Tinença va ser l’espai d’assentament i d’acció del sector 23è de l’AGLA.

Aquestes Jornades dels Maquis pretenen recuperar la memòria històrica d’un fenomen - el del maquis- que va marcar la vida de centenars de persones de la comarca i que ha estat silenciada durant molts anys. La intensa repressió, l’absència de llibertats i els episodis traumàtics que es visqueren han fet d’ell un tema de conversa incòmode entre la gent dels pobles de la Tinença de Benifassà i dificultaren, durant molt de temps, l’estudi i la divulgació dels fets que es visqueren. Per això, les Jornades volen ser un espai de reflexió i de difusió del coneixement d’aquests fets històrics, així com també pretén recordar a les víctimes d’aquells anys.

Amb l’edició d’enguany se vol retre homenatge i recuperar la memòria de Florencio Pla Meseguer “La Pastora”, també conegut a La Pobla de Benifassà com *Teresa* o *Teresot* en els anys que va viure i treballar al mas de la Pastora, propietat de la família Abella-Gil d’aquesta població. La vida de Florencio Pla va estar marcada pel context de postguerra i de repressió en un ambient rural, tradicional i de poblament dispers, on era ben difícil escapar-se dels papers atorgats. Com la immensa majoria dels guerrillers autòctons, la seua entrada a l’Agrupació va derivar de la fugida per evitar caure en mans de la Guàrdia Civil després de l’assalt al proper mas del Cabanil, i posteriors detencions, a principis de febrer de 1949.

Tanmateix, les jornades abordaran altres aspectes de l’època dels maquis: ponències, presentacions literàries, un treball de recerca i una xerrada de companys de *La Gavilla Verde* de Santa Cruz de Moya (Conca) per explicar-nos la seva trajectòria. Tot això, acompanyat de diferents rutes guiades i la visita final al cementiri per rendir homenatge a les víctimes de la repressió franquista enterrades a La Pobla de Benifassà.

PROGRAMA D'ACTES DE LES 3es JORNADES DELS MAQUIS A LA TINENÇA DE BENIFASSÀ

FLORENCIO PLA MESEGUER "La Pastora" (1917-2004)

La Pobra de Benifassà, 23 i 24 d'abril de 2022

PRIMERA JORNADA (Dissabte, 23 d'abril de 2022)

09:30 h. Recepció dels participants.

10.00 h. Acte inaugural de les Jornades.

Iñaki Pérez Rico, Director General de Qualitat Democràtica, Responsabilitat Social i Foment de l'Autogovern de la Generalitat Valenciana.

David Gil Ventaja, Alcalde de l'Ajuntament de La Pobra de Benifassà.

José Bel Giner, President de l'Associació de Veïns i Propietaris de La Pobra de Benifassà.

10:30-11:15 h. *La construcción cultural de la leyenda de "La Pastora"*, per Javier Alonso Prieto, doctor en Teoria de la Literatura i Literatura Comparada, investigador "Margarita Salas" en el CSIC i en la Universitat de Valladolid.

11:15-11:30 h. Descans i cafè.

11:30-12:15 h. Presentació literària: *Guerrilleros y comunistas. La apuesta armada del PCE: la Agrupación Guerrillera de Levante y Aragón*, de Raül González Devís, professor de Geografia i Història en Secundària i doctor en Història per la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona.

12:15-13:30 h. Taula redona: *Maquis i masovers: Florencio Pla i la Tinença de Benifassà*, i presentació del documental *Valentes* que serà projectat per la tarde. Tot seguit, debat dirigit i moderat per Joan Bta. Beltran, amb la participació de Raül González Devís, Elena Solanas, neboda de Florencio Pla Meseguer "La Pastora", i Javier Alonso,

14:00-16:00 h. Descans i dinar.

16:00 h. Trasllat en cotxe, visita guiada i comentada al mas de la Pastora i teuleria (1).

18:30-19:15 h. Presentació literària: *La Segà*, de Martí Domínguez, escriptor, doctor en biologia i professor de periodisme de la Universitat de València.

19:15 h. Projectió del documental *Valentes* sobre Florencio Pla Meseguer, de la televisió valenciana *À Punt*.

(1) *Per a la visita al mas de la Pastora i la teuleria s'aconsella portar roba i calçat còmode.*

SEGONA JORNADA (Diumenge, 24 d'abril de 2022)

10:00-10:45 h. *Postguerra i maquis a La Pobla de Benifassà. Recerca oral i propostes interpretatives*, per David Tiscar Royo. Intervenció de testimonis de La Pobla de Benifassà.

10:45-11:30 h. Presentació literària: *Una lluna a la finestra*, de Marta Tena Subirats, catedràtica de Llengua i Literatura en Secundària, doctora en Didàctica de la Llengua i la Literatura, i professora associada al Campus de les Terres de l'Ebre de la Universitat Rovira i Virgili.

11:30-12:15 h. *La memoria de los maquis, la aportación de La Gavilla Verde a la Memoria Democrática en España*, per Teo Baeza, historiador, i José Gorgues, president de *La Gavilla Verde*, de Santa Cruz de Moya (Conca).

12:30 h. Acte de cloenda de les Jornades.

Evaristo Martí Vilaró. Alcalde de Rossell i Director Adjunt de l'Agenda Valenciana Antidespolament

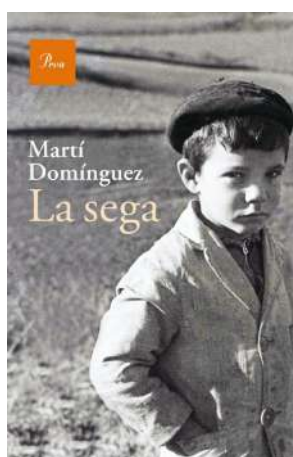
David Gil Ventaja. Alcalde de l'Ajuntament de La Pobla de Benifassà

José Bel Giner. President de l'Associació de Veïns i Propietaris de La Pobla de Benifassà

13:00 h. Al cementiri, on són enterrats, ofrena floral i acte de record dels tres membres de l'Agrupació Guerrillera de Llevant i Aragó (AGLA) que moriren al mas del Cabanil i de les tres persones a les que se'ls va aplicar la *Ley de Fugas* en el territori de la Tinença de Benifassà.

NOTA: L'Associació de Veïns i Propietaris de La Pobla de Benifassà, en tant que Entitat organitzadora de les Jornades, podrà modificar i/o alterar algun dels actes del programa si així ho creu convenient per a una millor organització.

IMPORTANT: Durant les Jornades deuran de ser tingudes en compte les normes de prevenció de la Covid-19 demandades des de la Conselleria de Sanitat Universal de la Generalitat Valenciana.

Organitza: Ajuntament de La Pobla de Benifassà i Associació de Veïns i Propietaris de La Pobla de Benifassà.

Lloc: Sala multiús - La Pobla de Benifassà.

Inscripció:

Gratuïta (aforament limitat) a: <https://bit.ly/3J0nNdo>

Amb el suport de:

Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport de la Generalitat Valenciana

Conselleria de Qualitat Democràtica, Responsabilitat Social i Foment de l'Autogovern de la Generalitat Valenciana

Diputació de Castelló

Corporació Valenciana de Mitjans de Comunicació

Tv ON Producciones

Parc Natural de la Tinença de Benifassà

Associació Empresarial de Turisme de la Tinença de Benifassà

Associació per la Recuperació de la Tinença de Benifassà

Asociación Local de Pensionistas y Jubilados "La Asunción" de La Pobla de Benifassà

El Tossal Cartografies

Edicions H. Jenninger. La Pobla de Benifassà

Generali. Solucions Almansa Querol

Més informació:

Ajuntament de La Pobla de Benifassà - Telf.: 977 729 051

Correu electrònic: info@lapobladebenifassa.es

Associació de Veïns i Propietaris de La Pobla de Benifassà:

Telf.: 608 458 975 (Hortència), 620 877 239 (Joana), 629 938 108 (Joan).

Correu electrònic: as.veinslapobla@gmail.com - També a *Facebook*

Establiments col·laboradors de la Tinença de Benifassà:

Restaurant La Morena. La Pobla de Benifassà

Telf.: 977 729 010 - 620 415 711 - <http://www.restaurantlamorena.es/>

Hotel La Tinença. La Pobla de Benifassà

Telf.: 977 729 044 - <https://www.latinensahotel.com/>

L'Alberg la Font Lluny - Restaurant. La Pobla de Benifassà

Telf.: 977 729 125 - <http://lafontlluny.com/>

Bar La Societat. La Pobla de Benifassà

Telf.: 977 729 008

Mesón Ballestar. El Ballestar

Telf.: 977 729 197 - 699 131 556

Restaurant Europa. Fredes

Telf.: 977 729 043 - 676 112 648

Hostatgeria Sant Jaume. Coratxà

Telf.: 977 729 190 - 627 416 541 - <https://lahostatgeria.com/>

Casa Rural La Roureda-Casa Refugi. El Boixar

Telf.: 615 306 447 – 977 729 071 - casarural@elboixar.net

<http://www.elboixar.net/>

Casa Rural La Caseta. La Pobla de Benifassà

Telf.: 651 308 244 – 608 458 975

Casa Rural El Corralet de Joana. El Ballestar

Telf.: 653 586 580 – 617 617 286

Casa Rural La Vinyeta. El Ballestar

Telf.: 617 173 767 - mginer231@gmail.com

Per a més informació, consultar la web de l'Ajuntament de La Pobla de Benifassà:

<http://www.lapobladebenifassa.es/>

També a: Tourist Info Tinença de Benifassà. La Pobla de Benifassà. Telf.: 977 729 036

3es Jornades dels MAQUIS A LA TINENÇA DE BENIFASSÀ

LA POBLA DE BENIFASSÀ,
23 i 24 D'ABRIL DE 2022

Ajuntament de la Poble de Benifassà i Associació
de Veïns i Propietaris de la Poble de Benifassà
Sala multiús - 12599 La Poble de Benifassà.
Inscripció gratuïta (aforament limitat) a:
<https://bit.ly/3JOnddo>
Informació a tel·l: 608458975 - 620877239 - 629938108

IMPORTANT: Durant les jornades deurán de ser tingudes en compte les normes de prevenció de la Covid-19 demandades des de la Conselleria de Sanitat Universal de la Generalitat Valenciana
[mascareta • gel • distància social • aforament]

IN MEMORIAM

FLORENCIO PLA MESEGUER

(Vallibona, 1917- Olocau, 2004)

La Tinença de Benifassà, entre los años 1946 i 1952, fue uno de los escenarios donde actuaron los grupos popularmente conocidos como “maquis”. Eran los integrantes de la denominada Agrupación Guerrillera de Levante y Aragón -AGLA-, una agrupación armada impulsada por el Partido Comunista de España que pretendió derrocar la dictadura de Franco. Dividida en cuatro sectores (o unidades militares), la Tinença fue el espacio de implantación, asentamiento y acción del sector 23 del AGLA.

Estas Jornadas de los Maquis pretenden recuperar la memoria histórica de un fenómeno -el del maquis- que marcó la vida de centenares de personas de la comarca y que ha sido silenciado durante muchos años. La intensa represión, la ausencia de libertades y los episodios traumáticos que se vivieron han hecho de él un tema de conversación incómodo entre la gente de los pueblos de la Tinença de Benifassà y dificultaron, durante mucho tiempo, el estudio y la divulgación de los hechos que se vivieron. Por esto, las Jornadas quieren ser un espacio de reflexión y de difusión del conocimiento de estos hechos históricos, así como también recordar a las víctimas de aquellos años.

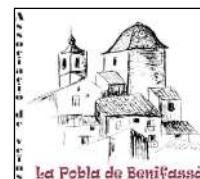
Con la edición de este año -la tercera- se quiere rendir homenaje y recuperar la memoria de Florencio Pla Meseguer “La Pastora”, también conocido en La Pobla de Benifassà como *Teresa* o *Teresot* en los años que vivió y trabajó en el mas de la Pastora, propiedad de la familia Abella-Gil de esta población. La vida de Florencio Pla estuvo marcada por el contexto de postguerra y de represión en un ambiente rural, tradicional y de poblamiento disperso, donde era muy difícil escaparse de los papeles otorgados. Como la inmensa mayoría de los guerrilleros autóctonos, su entrada en la Agrupación derivó de la huida para evitar caer en manos de la Guardia Civil después del asalto al próximo mas del Cabanil, y posteriores detenciones, a principios de febrero de 1949.

Asimismo, las Jornadas abordaran otros aspectos de la época de los maquis: ponencias, presentaciones literarias, un trabajo de estudio e investigación y una charla de los compañeros de *La Gavilla Verde* de Santa Cruz de Moya (Cuenca) para explicarnos su trayectoria. Todo esto, acompañado de diferentes rutas guiadas y la visita final al cementerio para rendir homenaje a las víctimas de la represión franquista enterradas en La Pobla de Benifassà.

PROGRAMA DE ACTOS DE LAS 3as JORNADAS DE LOS MAQUIS EN LA TINENÇA DE BENIFASSÀ

FLORENCIO PLA MESEGUER “La Pastora” (1917-2004)

La Pobla de Benifassà, 23 y 24 de abril de 2022

PRIMERA JORNADA (Sábado, 23 de abril de 2022)

09:30 h. Recepción de los participantes.

10.00 h. Acto inaugural de las Jornadas.

Iñaki Pérez Rico. Director General de Calidad Democrática, Responsabilidad Social y Fomento del Autogobierno de la Generalitat Valenciana.

David Gil Ventaja. Alcalde del Ayuntamiento de La Pobla de Benifassà.

José Bel Giner. Presidente de la Asociación de Vecinos y Propietarios de La Pobla de Benifassà.

10:30-11:15 h. *La construcción cultural de la leyenda de “La Pastora”*, por Javier Alonso Prieto, doctor en Teoría de la Literatura y Literatura Comparada, investigador “Margarita Salas” en el CSIC y en la Universidad de Valladolid.

11:15-11:30 h. Descanso y café.

11:30-12:15 h. Presentación literaria: *Guerrilleros y comunistas. La apuesta armada del PCE: la Agrupación Guerrillera de Levante y Aragón*, de Raül González Devís, profesor de Geografía e Historia en Secundaria y doctor en Historia por la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona.

12:15-13:30 h. Mesa redonda: *Maquis i masovers: Florencio Pla i la Tinença de Benifassà*, y presentación del documental *Valentes* que se proyectará por la tarde. A continuación, debate dirigido y moderado por Joan Bta. Beltran, con la participación de Raül González Devís, Elena Solanas, sobrina de Florencio Pla Meseguer “La Pastora”, y Javier Alonso.

14:00-16:00 h. Descanso y comida.

16:00 h. Traslado en coche, visita guiada y comentada a la masía de la Pastora y tejería (1).

18:30-19:15 h. Presentación literaria: *La Segà*, de Martí Domínguez, escritor, doctor en biología y profesor de periodismo de la Universitat de València.

19:15 h. Proyección del documental *Valentes* sobre Florencio Pla Meseguer, de la televisión valenciana *À Punt*.

(1) *Para la visita a la masía de la Pastora y la tejería se aconseja llevar ropa y calzado cómodo.*

SEGUNDA JORNADA (Domingo, 24 de abril de 2022)

10:00-10:45 h. *Postguerra i maquis a La Pobla de Benifassà. Recerca oral i propostes interpretatives*, por David Tiscar Royo. Intervención de testimonios de La Pobla de Benifassà.

10:45-11:30 Presentación literaria: *Una lluna a la finestra*, de Marta Tena Subirats, catedrática de Lengua y Literatura en Secundaria, doctora en Didáctica de la Lengua y la Literatura, y profesora asociada al Campus de las Terres de l'Ebre de la Universidad Rovira i Virgili de Tarragona.

11:30-12:15 h. *La memoria de los maquis, la aportación de La Gavilla Verde a la Memoria Democrática en España*, por Teo Baeza, historiador, y José Gorgues, presidente de La Gavilla Verde de Santa Cruz de Moya (Cuenca).

12:30 h. Acto de clausura de las Jornadas.

Evaristo Martí Vilaró. Alcalde de Rossell y Director Adjunto de la Agenda Valenciana Anti-despoblamiento

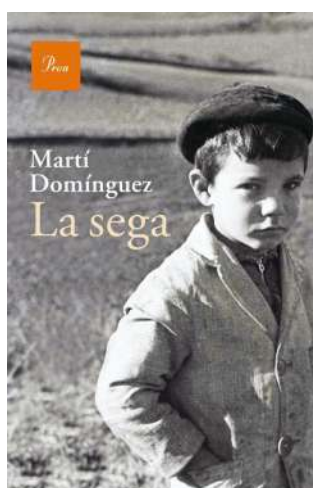
David Gil Ventaja. Alcalde del Ayuntamiento de La Pobla de Benifassà.

José Bel Giner. Presidente de la Asociación de Vecinos y Propietarios de La Pobla de Benifassà.

13:00 h. En el cementerio, donde están enterrados, ofrenda floral y recuerdo de los tres miembros de la Agrupación Guerrillera de Levante y Aragón -AGLA- que murieron en la Masía del Cabanil y de las tres personas a las que se les aplicó la *Ley de Fugas* en la Tinença de Benifassà.

NOTA: La Asociación de Vecinos y Propietarios de La Pobla de Benifassà, en tanto que Entidad organizadora de las Jornadas, podrá modificar y/o alterar alguno de los actos del programa si así lo cree conveniente para una mejor organización.

IMPORTANTE: Durante las Jornadas deberán ser tenidas en cuenta las normas de prevención de la Covid-19 demandadas desde la Conselleria de Sanidad Universal de la Generalitat Valenciana.

Organiza: Ayuntamiento de La Poble de Benifassà y Asociación de Vecinos y Propietarios de La Poble de Benifassà.

Lugar: Sala Multiusos - La Poble de Benifassà.

Inscripción:

Gratuita (aforo limitado) a: <https://bit.ly/3J0nNdo>

Con el apoyo de:

Conselleria de Educació, Cultura y Deporte de la Generalitat Valenciana

Conselleria de Participación, Transparencia, Cooperación y Calidad Democrática de la Generalitat Valenciana

Diputació de Castelló

Corporació Valenciana de Mitjans de Comunicació

Tv On Producciones

Parc Natural de la Tinença de Benifassà

Associació Empresarial de Turisme de la Tinença de Benifassà

Associació per la Recuperació de la Tinença de Benifassà

Asociación Local de Pensionistas y Jubilados "La Asunción" de La Poble de Benifassà

El Tossal Cartografies

Edicions H. Jenninger. La Poble de Benifassà

Generali. Soluciones Almansa Querol. La Sénia

Más información:

Ayuntamiento de La Poble de Benifassà - Telf. 977 729 051

Correo electrónico: info@lapobladebenifassa.es

Asociación de Vecinos y Propietarios de La Poble de Benifassà:

Telf.: 608 458 975 (Hortensia), 620 877 239 (Joana), 629 938 108 (Joan).

Correo electrónico: as.veinslapobla@gmail.com - También en *Facebook*

Establecimientos colaboradores de la Tinença de Benifassà:

Restaurant La Morena. La Pobla de Benifassà

Telf.: 977 729 010 - 620 415 711 - <http://www.restaurantlamorena.es/>

Hotel La Tinença. La Pobla de Benifassà

Telf.: 977 729 044 - <https://www.latinensahotel.com/>

Albergue La Font Lluny - Restaurant. La Pobla de Benifassà

Telf.: 977 729 125 - <http://lafontlluny.com/>

Bar La Societat. La Pobla de Benifassà

Telf.: 977 729 008

Mesón Ballestar. El Ballestar

Telf.: 977 729 197 - 699 131 556

Restaurant Europa. Fredes

Telf.: 977 729 043 - 676 112 648

Hostatgeria Sant Jaume. Coratxà

Telf.: 977 729 190 - 627 416 541 - <https://lahostatgeria.com/>

Casa Rural La Roureda-Casa Refugi. El Boixar

Telf.: 615 306 447 – 977 729 071 - casarural@elboixar.net

<http://www.elboixar.net/>

Casa Rural La Caseta. La Pobla de Benifassà

Telf.: 651 308 244 – 608 458 975

Casa Rural El Corralet de Joana. El Ballestar

Telf.: 653 586 580 – 617 617 286

Casa Rural La Vinyeta. El Ballestar

Telf.: 617 173 767 - mginer231@gmail.com

Para más información, consultar la web del Ayuntamiento de La Pobla de Benifassà:

<http://www.lapobladebenifassa.es/>

También en: Tourist Info Tinença de Benifassà. La Pobla de Benifassà. Telf.: 977 729 036

